

Fjallabyggð

**Reikningar
Fjallabyggðar 2011**

Skýringar með ársreikningi.

Aðalsjóður og fyrirtæki bæjarfélagsins

Sigurður Valur Ásbjarnarson
11. apríl 2012

I. Inngangur

Ágætu bæjarfulltrúar.

Á þessum fundi verður farið yfir reikninga ársins 2011 og niðurstaðan borin saman við áætlun. Tillaga að fjárhagsáætlun fyrir árið 2011 var lögð fram til fyrri umræðu miðvikudaginn 15. desember 2010 og sú seinni fór fram 22. desember 2010. Breyting var gerð á fjárhagsáætlun 5. október 2011 og var áætlun ársins samþykkt einróma af bæjarstjórn.

Heildartekjur voru áætlaðar 1,613 m.kr. en urðu 1,667 m.kr.

Framlög Jöfnunarsjóðs og skatttekjur voru 24,8 m.kr. hærrí en áætlun gerði ráð fyrir. Aðrar tekjur og söluhagnaður eigna voru 29,3 m.kr. hærrí en áætlun gerði ráð fyrir.

Heildarútgjöld voru áætluð 1,570 m.kr. en urðu 1,652 m.kr. Annar rekstrarkostnaður var 19,6 m.kr. hærrí en áætlun gerði ráð fyrir, en hækun lífeyrisskuldbindinga var um 56 m.kr. hærrí en áætlað var. Gerði áætlun ráð fyrir því að rekstrarniðurstaðan yrði neikvæð um 20,1 m.kr.

Í reynd varð rekstrarniðurstaðan neikvæð um 55,2 m.kr.

Þrátt fyrir aðhald í rekstri og framkvæmdum þá eru það breytingar á lífeyrisskuldbindingum frá áætlun úr 31,8 m.kr. í 87,8 m.kr. sem veldur því að rekstrarniðurstaðan varð neikvæð, en vert er hinsvegar að hafa í huga að handbært fé eykst um 25 m.kr frá áætlun.

Aðalsjóður

Útgjöld vegna rekstrar málaflokka færast undir aðalsjóð. Rekstrarniðurstaða fyrir árið 2011 var áætlað að yrði jákvæð upp á 3,4 m.kr. en varð neikvæð um 33,8 m.kr.

Fræðslu- og uppeldismál er sá málaflokkur sem mestum útgjöldum er varið til og vísast hér í yfirlit á bls. 17 í reikningum bæjarfélagsins. Heildarfjárveiting til þessa stærsta málaflokks Fjallabyggðar var 539,2 m.kr. árið 2010 en hækkar í 547,2 m.kr. og tekur þar með 46,2% af heildarskatttekjum aðalsjóðs.

Eignasjóður

Eignasjóður er sjálfstæð rekstrareining innan A-hluta sveitarfélagsins og er honum ætlað að sjá um rekstur fasteigna og nýbygginga ásamt kaupum og sölu eigna. Eignasjóður leigir síðan fasteignir til rekstrareininga (stofnana) sveitarfélagsins samkvæmt þörfum viðkomandi eininga og innheimtir af þeim leigu (innri leigu). Markmið með rekstri eignasjóðs er, að gera rekstrarkostnað fasteigna sýnilegri og að hver rekstrareining beri þann raunkostnað sem henni fylgir. Rekstrarniðurstaða eignasjóðs var jákvæð um 11,3 m.kr. árið 2010 en batnar í 17,9 m.kr. árið 2011, en áætlun ársins gerði ráð fyrir 15,7 m.kr. niðurstöðu.

Hafnarsjóður

Hafnarsjóður er einnig sjálfstæð rekstrareining, en innan B-hluta sveitarfélagsins.

Rekstrarniðurstaða hafnarsjóðs var 10,4 m.kr. á árinu 2010 en varð 6,9 m.kr. á árinu 2011 og er það ásættanleg útkoma, en í áætlun ársins var gert ráð fyrir 8,6 m.kr. hagnaði.

Íbúðasjóður

Íbúðasjóður er jafnframt sjálfstæð rekstrareining innan B-hluta sveitarfélagsins.

70 íbúðir eru til leigu, þar af 30 í Skálarhlíð.

Gert var ráð fyrir að tap yrði um 12,6 m.kr. en reikningarnir gefa 10,3 m.kr. tap til kynna, sem er jákvæð þróun.

Veitustofnun

Veitustofnun skiptist í þrjár einingar, þjónustumiðstöð, fráveitu og vatnsveitu og er sjálfstæð rekstrareining innan B-hluta sveitarfélagsins.

Tekjur veitustofnunar samanstanda af vatnsgjaldi, holræsagjaldi og þjónustutekjum.

Gert var ráð fyrir því að rekstrarhalli yrði um 36,1 m.kr. og er stofnunin á áætlun.

Framkvæmdir

Gert var ráð fyrir framkvæmdum upp á 184,7 m.kr. í upphaflegri fjárhagsáætlun. En þær urðu 141,1 m.kr. á árinu. Minna varð um framkvæmdir við Grunnskóla Fjallabyggðar í Ólafsfirði en áætlað var.

Niðurstaða reikninga

Reikningar ársins gefa til kynna að bæjarstjórn hefur náð ásættanlegri niðurstöðu í framkvæmdum og rekstri sveitarfélagsins. Við síðari umræðu er m.a. endurskoðunarskýrsla Fjallabyggðar til skoðunar, en hún var afhent bæjarstjóra 4. apríl s.l. Endurskoðendur og bæjarstjóri telja að rekstur Fjallabyggðar og staða sé í góðu jafnvægi og í samræmi við vilja bæjarstjórnar fyrir fjárhagsárið 2011.

II. Almenn atriði

Tillaga að breytingum á áætlun 2011 var samþykkt á fundi bæjarstjórnar 5. október 2011 og voru skýringar settar fram á þeim fundi.

Framsetning fjárhagsáætlunar og reikninga

Fjárhagsáætlun 2011 og reikningar ársins voru og eru hér settir fram í samræmi við bókhalds- lykil sbr. reglugerð nr. 944/2000 með síðari breytingum, og felst m.a. í að tekjur og gjöld, eignir og skuldir eru flokkaðar í A og B hluta í fjárhagsáætluninni.

III. Einstakir málaflokkar

Í þessari yfirferð við fyrri umræðu var farið yfir helstu markmið ársins og árangurinn borinn saman við niðurstöður ársreiknings í einstökum deildum.

Vísast hér og í samantekt og skýringar fyrir A- og B-hluta, sjá bls. 7 í ársreikningi bæjarfélagsins.

Fjárfestingar í A-hluta voru 87,9 m.kr. og í B-hluta 53,2 m.kr.

Lántaka varð á árinu 2011, 9,5 m.kr., en gert var ráð fyrir 20 m.kr. lántöku á árinu.

Afborganir lána í A-hluta voru 66,7 m.kr., en í B-hluta voru greidd lán að upphæð 38,8 m.kr. eða samtals 105,5 m.kr.

Handbært fé í árslok var 214,5 m.kr. en áætlun gerði ráð fyrir 189,5 m.kr.

Vísast hér til reikninga á bls. 7, sjá sjóðstreymisýfirlit.

Niðurstaða yfirferðar

Niðurstaða ársreikninga 2011 er, að handbært fé í árslok er hærra en áætlun gerði ráð fyrir. Sjá bls. 7 um upplýsingar um sjóðsstreymi, sem segir í raun allt sem segja þarf um rekstur bæjarfélagsins.

Heildareignir eru 3.477,6 m.kr. og heildar skuldir og skuldbindingar eru 1.763,2 m.kr.

Eigið fé er nú um 1.714,4 m.kr.

Veltufjárhlutfall A-hluta sveitarsjóðs er 2,28.

Veltufjárhlutfallið fyrir samstæðuna er 1,54.

Eiginfjárhlutfall fyrir samstæðuna er 49,3%, en var 50% á árinu 2010.

Skuldahlutfall fyrir samstæðuna er 105,8%, en var 109,6% á árinu 2010.

Við framlagningu reikninga á síðasta ári sagði ég m.a. að margt jákvætt hafi verið að gerast í okkar bæjarfélagi og vísast hér í framkomnar eignaframkvæmdir og almennar skýringar. Það sem stendur hins vegar upp úr er áherslan á gott velferðarkerfi með áherslu á lögbundin verkefni.

Ágætu bæjarfulltrúar

Bæjarstjórn stóð einhuga að endurskoðun á áætlun fyrir árið 2011 og er útkoman í takt við væntingar.

Lífeyrisskuldbindingar bæjarfélagsins urðu mun hærri en gert var ráð fyrir eins og fram hefur komið. Í öllum sveitarfélögum landsins er nú verið að leggja fram ársreikninga fyrir árið 2011. Vert er að hafa í huga að í frumvarpi til nýrra sveitarstjórnarlaga er hert mjög á öllum reglum sem varða fjárhag sveitarfélaga, ekki síst með vísan til bágrar stöðu margra bæjarsjóða í kjölfar hrunsins. Settar verða þar fram tvær meginreglur.

Annars vegar skuldaregla og hins vegar jafnvægisregla í rekstri.

Skuldahlutfall Fjallabyggðar er 105,8% en sveitarfélagið á einnig handbært fé og má því fullyrða að skuldareglan sé ekki vandamál, sé góð aðgát höfð í rekstri sveitarfélagsins.

Skuldaviðmið sveitarfélagsins er því ekki vandamál, enda vel undir 100%.

Ef litið er á rekstur Fjallabyggðar með jafnvægisregluna í huga, sem sett er fram í frumvarpi til nýrra sveitarstjórnarlaga, er þetta niðurstaðan. Rétt er að minna á að reglan kveður á um að á hverju þriggja ára tímabili séu heildarútgjöld ekki hærri en sem nemur samanlögðum tekjum þeirra.

Ef við skoðum þetta kjörtímabil þ.e. frá 2010 þá er niðurstaðan þessi:

Árið 2010 var rekstur A - og B hluta jákvæður um 34,082 m.kr.

Árið 2011 var rekstur A - og B hluta neikvæður um (55,238) m.kr.

Í áætlun fyrir 2012, er ætlunin að rekstur A - og B hluta verði jákvæður um 10,293 m.kr.

Í áætlun fyrir 2013, er ætlunin að rekstur A - og B hluta verði jákvæður um 19,471 m.kr.

Í áætlun fyrir 2014, er ætlunin að rekstur A - og B hluta verði jákvæður um 56,139 m.kr.

Ef gert er ráð fyrir að þessar reglur taki gildi frá og með áramótum og með þeirri aðgát sem bæjarstjórn hefur lagt upp með, þá er Fjallabyggð í góðum málum enda kom fram hjá endurskoðanda bæjarfélagsins á fundi bæjarráðs að staða bæjarfélagsins væri sterk.

En ekki verður horft fram hjá því að árið 2011 skilaði neikvæðri rekstrarniðurstöðu sem var 55,239 m.kr. á árinu 2011, en áætlunin gerði ráð fyrir að hún yrði neikvæð um 20,761 m.kr. Minni hér á að áætlun ársins stóðst með miklum ágætum, með þeirri undantekningu að lífeyrisskuldbindingarnar voru mun hærri en gert var ráð fyrir í áætlun ársins.

Framkvæmdir og rekstrar niðurstaðan er í takt við áætlun ársins með frávikum sem skírð hafa verið á fundi í bæjarráði miðvikudaginn 4.apríl 2011.

Hafa verður í huga að með tilkomu jafnvægisreglu inn í rekstrarumhverfi sveitarfélaga þarf bæjarstjórn að gera ráð fyrir að á 3ja ára tímabili verði rekstur sveitarfélagsins að vera í jafnvægi, sem sagt halla rekstur á einu ári þarf að jafna á næstu tveimur.

Bæjarstjórn Fjallabyggðar hefur samhljóða tekið þá ábyrgu afstöðu að koma rekstrinum í jafnvægi á næstu árum og sett sér ofangreind markmið sem fram koma í áætlunum bæjarfélagsins til næstu þriggja ára, þrátt fyrir umtalsverðar framkvæmdir á sama tímabili.

Hægt er því að fullyrða að bæjarstjórn hefur unnið á mjög faglegan hátt að áætlanagerð næstu ára.

Ég vil nota hér tækifærið og þakka samstarfsmönnum mínum fyrir samstarfið og átak í að ná þeim megin markmiðum sem að var stefnt undir eftirliti og stýringu bæjarstjórnar.

Með þessari yfirferð leggur undirritaður til við bæjarstjórn og forseta bæjarstjórnar að reikningum Fjallabyggðar fyrir árið 2011 verði vísað til síðari umræðu á fundi bæjarstjórnar þann 9. maí 2012.

Sigurður Valur Ásbjarnarson, sign